

ELS POETES DE LA GUERRA

Oda a la Llibertat

Ja tornen les aurores i ja troben
 altra vegada la dolçor de viure
 d'aquest món, tan humà, que de la
 vetlla
 sap extreure'n fortunes d'esperança
 per tal que l'hora nova sigui pura
 com un infant eixint del bany...

Divina,
 casta beutat, aurora que retornes!
 Ja surt el sol, ja canten les germanes
 aloses, oh calàndries del misteri
 suprem, ocells eterns de la difusa
 voluptat d'intel·lecte, cristal·lines
 pies joguines! Trenadora noble
 del somni, la tenebra, s'arrecera
 boires enllà, i el plor de la natura
 va caient al damunt de la recança
 de la carn fatigada per tants besos,
 carn patidora que només retroba
 la joia d'un món nou quan s'eixopluga
 dins els braços ardents de l'estimada...
 Trena les flors, amor, dins la tan tènue
 claredat auroral, i que la pia
 recança de l'ahir mori vençuda
 dintre la pompa de flameig de porpra
 d'aquest cel en incendi, lividesa
 com un reflex del gran caliu que canta,
 tàcitament, dins el meu cor. Difusa
 flama d'enyor en harmonia lenta,
 damunt les cendres de dolors antigues!
 Màgicament jo t'he trobat, sonora
 melodia d'antany. Eres colgada
 dintre l'estoig de l'auroral pureza,
 tota serena sota el somni púdic,
 nua dins l'aire, gràcia catalana
 de les aloses renaixents... Oh vida,
 flamareig de la força dins la morta
 misèria de la nit! Sóc com l'estàtua
 de bronze, tors amplíssim, testa ferma,
 braços i cames ben raçats, activa
 dintre la pau dels segles i dels nombres,
 torrejadora del silenci magne,
 com la columna que retreu victòries
 d'un ahir coronat de violetes,
 d'un avui que les roses embolcallen,
 d'un demà que decoren les espigues,
 pressentiment d'una collita única.
 Ja tornen les aurores i ja troben
 la misèria vital que mou uns éssers
 a llençar-nos de nou a la batalla,
 guerra civil, oh sofriment del dubte
 d'haver nascut amb les cadenes fermes
 lligades als turmells, com amb un

[símbol
 de l'esclavatge fins la mort... Geganta
 del pensament i el sentiment, serena
 deessa d'or i foc: signa'ns la ruta
 maternalment, i entorn de la matèria
 la teva destra, dolçament alada,
 teixirà de llorers una corona,
 pàtria perfecta, Catalunya lliure!...

A. ESCLASANS

Endavant, per Catalunya!

Partim cap a la vida que ens espera,
 braços oberts, darrera del combat.
 Partim sota l'abraç de la bandera
 cap als camins de l'ampla llibertat.

Amb foc i amb or d'anhels i coratgies
 lluitem per l'or i el foc que als quatre vents
 oneja. Ja hem vençut les elegies,
 som els soldats de gestes resplendents.

Amunt els cors, amunt els pits. Enlaire
 les nostres veus. Som fills d'aquells guerrers
 vencedors dels exèrcits de més aire
 de tot el món. No tornarem mai més

a l'esclavatge. Lliures som i lliures
 volem seguir. Les gestes triomfants
 de la nostra bandera hauran d'escriure's
 amb lletres d'or. La veu dels catalans

no volem que s'apagui. La victòria
 ha d'ésser nostra. Tots estem presents
 per Catalunya! Coronem de glòria
 la bandera barrada! Avant, valents!

J. ALIER BOSCH
 (Soldat de la lleva del 1928)

Cap a la Llibertat

(Ve de la primera pàgina)

marí; deixa el taller, deixa l'arada,
 germà pagès, obrer germà... La nit
 s'atansa udoladora, amb gest d'onada...
 Pren el fusell. Avança amb l'ample pit

obert a l'ideal. La mà curtida
 serà la forjadora del nou món
 que ha de venir, la que durà la vida
 al silenci, i la llum al més pregon.

Germà, no hi deixes res al teu darrera...
 La llar, la vida, els teus, són més enllà;
 t'esperen en la nova Primavera
 que el teu gest vencedor farà esclatar...

Germà, pren el fusell, deixa la rella...
 Ets de raça d'herois i no de cans.
 Lluita! ; Que no s'apagui l'alta estrella
 de llibertat, del cel dels catalans!

Elegies civils

I

Han passat els avions...
 i damunt de les teulades
 han caigut estels agònics
 perquè arribaven les albes.

II

Els bous de la Mort llauraven
 les cases, potents i negres:
 conreus de vida i de mort
 dins un crepuscle de seda.

La Mort vague, fina i àgil,
 entre pollancs em somreia;
 en les conques dels seus ulls
 hi niaven orenetes.

Un ermità centenari
 tenia una calavera
 amb dues roses als ulls
 d'un maig de foc i de guerra.

I l'elegia civil

sonava vibrant i austera,
 i en arribar ran de port
 es capbussava per sempre.

Maig indòcil, venjatiu,
 que vols que la primavera
 penetri dintre les cases
 amb més tràgic gust de cendra!

No saps que la primavera
 era la dels rius al cor
 i roses a la finestra?

III

Oh pobres cases vulgars!
 Quin sacrilegi us delate,
 a la vista dels estranys,
 secrets amables de casa?

La llar vol ésser viscuda
 entre quatre parets blanques,
 ulls de silenci i de somni
 i el pa llescat a la taula.

I aquell fum que ja mai més
 escriurà en aquest cel ample
 la calligrafia ingènua
 d'un pàrvul —amb pals i ganxos.

Ramon BECH

G. fol.
 05(46.711 Bar) Ami.